ZBIRKA NASTAVNIH LISTIĆA: GLAGOLJICA I STAROSLAVENSKA BAŠTINA KROZ MODEL E-SPORTA U RAZREDU

Autor: Silvija Šafran

Ustanova: OŠ Visoko

Godina: 2026.

© 2026. Sva prava pridržana. Materijal je besplatan, otvoren i namijenjen isključivo za korištenje u odgojno-obrazovne svrhe.

UVOD I METAPODACI

Naslov materijala: Zbirka nastavnih listića: Glagoljica i staroslavenska baština kroz model e-sporta u razredu

Vrsta materijala: Nastavni listići / Zbirka zadataka spremna za ispis

Ciljana skupina: Učitelji razredne nastave, učitelji Hrvatskoga jezika, stručni suradnici

Ključne riječi: glagoljica, staroslavenski jezik, e-sport u učionici, nastavni listići, primjeri dobre prakse

KRATAK OPIS (APSTRAKT):

Ova zbirka nastavnih listića namijenjena je učenicima osnovne škole za inovativno i motivirajuće učenje glagoljice i osnova staroslavenske baštine. Materijali su metodički oblikovani za primjenu u sklopu redovne nastave, izborne nastave ili integriranih projektnih dana. Posebnost zbirke je u tome što su zadaci strukturirani prema modelu razrednog e-sporta, čime se potiče brzina, preciznost i timski duh pri rješavanju. Zbirka sadrži četiri diferencirana radna lista spremna za ispis i cjeloviti ključ s rješenjima na posljednjoj stranici, što omogućuje lakšu primjenu u praksi i samovrednovanje učenika.

NASTAVNI LISTIĆ 1

Naziv izazova: „Brzi start” – Prepoznavanje slova glagoljice

Cilj: Što brže dešifrirati skrivenu poruku spajanjem slova latinice i glagoljice.

Upute za učenike (E-sport pravilo): Pripremi olovku i štopericu. Pokreni vrijeme čim počneš pisati. Zapiši konačno vrijeme rješavanja na dnu listića!

Zadatak 1: Dešifriraj slova

Pogledaj glagoljične znakove i napiši odgovarajuće slovo na latinici. Zaokruži skriveni pojam:

1. ⰴ ⰸ

Rješenje učenika: __ __

2. ⰰ ⰴ ⰻ ⰺ ⰰ ⰲ ⰴ

Rješenje učenika: __ __ __ __ __ __ __

3. ⰽ ⰲ ⰻ ⰴ

Rješenje učenika: __ __ __ __

Zadatak 2: Poveži parove (Brzinski izazov)

Poveži ravnom crtom slovo glagoljice s njegovim točnim nazivom na latinici:

ⰴ - - - VEDI

ⰺ - - - AZ

ⰿ - - - BUKI

Tvoje ostvareno vrijeme: ___ min ___ sek.

NASTAVNI LISTIĆ 2

Naziv izazova: „Glagoljični kalkulator” – Matematički izazov

Cilj: Preračunati brojevne vrijednosti i točno riješiti matematičke zadatke.

Podsjetnik na vrijednosti: ⰰ = 1, ⰱ = 2, ⰳ = 3, ⰴ = 4, ⰵ = 5. (U starim knjigama slova imaju vrijednost brojeva ako iznad njih stoji ravna crta).

Upute za učenike: U razrednom e-sportu svaka sekunda vrijedi! Izračunaj matematičke izraze i napiši konačni rezultat na glagoljici.

Zadatak 1: Glagoljično zbrajanje i oduzimanje

Pretvori slova u brojeve, izračunaj matematički zadatak pa rezultat zapiši glagoljicom:

1. ⰰ + ⰱ = _____

2. ⰳ + ⰱ = _____

3. ⰵ - ⰰ = _____

Zadatak 2: Timski e-sport kôd

Ako crveni tim u igri ima rezultat ⰵ, a plavi tim ima rezultat ⰳ, koliki je njihov zajednički zbroj bodova? Rezultat napiši riječima i arapskom brojkom.

Odgovor učenika: _____

Tvoje ostvareno vrijeme: ___ min ___ sek.

NASTAVNI LISTIĆ 3

Naziv izazova: „Detektiv u knjižnici” – Zaboravljene riječi

Cilj: Povezivanje staroslavenskih pojmova s njihovim modernim značenjem u jeziku.

Upute za učenike: Pronađi skrivena značenja riječi koje su se nekada davno koristile u našim najstarijim knjigama pisanim na glagoljici.

Zadatak 1: Spoji prošlost i sadašnjost

Poveži crtom povijesnu staroslavensku riječ s njezinim današnjim značenjem u hrvatskom jeziku:

1. EGDA --- ZAVIST

2. ZAVIDA --- OTIĆI

3. OTITI --- KADA

Zadatak 2: Kratka učenička refleksija

Razmisli o radu i napiši jednu kratku rečenicu: Zašto je važno čuvati stare, zaboravljene knjige i glagoljicu?

Odgovor učenika: _____

Tvoje ostvareno vrijeme: ___ min ___ sek.

NASTAVNI LISTIĆ 4

Naziv izazova: „Glagoljaški labirint” – Križaljka i osmosmjerka

Cilj: Pronaći skrivene pojmove iz staroslavenske baštine i povijesti u što kraćem vremenu.

Upute za učenike: Riješi križaljku i pronađi riječi u osmosmjerci bez greške. Čim završiš zadnji dio, zaustavi svoju štopericu!

Zadatak 1: Glagoljaška križaljka

Riješi vodoravne pojmove kako bi u prvom stupcu i retku dobio/la naziv jednog slova glagoljice!

1. Naziv za treće slovo glagoljice (ⰲ) je...

2. Staroslavenska riječ za "KADA" je ...

3. Staroslavenska riječ za "DALJE" je ...

4. Staroslavenska riječ za "IZIĆI" je ...

Mreža za upisivanje vodoravno:

1. [ ] [ ] [ ] [ ]

2. [ ] [ ] [ ] [ ]

3. [ ] [ ] [ ] [ ]

4. [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

KONAČNO RJEŠENJE (Gledano u prvom stupcu i prvom retku): __ __ __ __

Zadatak 2: E-sport osmosmjerka „PronađI riječi”

U tablici slova pronađi, zaokruži ili prekriži 4 zadana pojma u svim smjerovima (vodoravno i okomito):

Traženi pojmovi: AZ, KNJIGA, SLOVO, ZAVIČAJ.

[K] [N] [J] [I] [G] [A]

[S] [L] [O] [V] [O] [Z]

[A] [Z] [A] [V] [I] [Č]

[A] [J] [B] [U] [K] [I]

KONAČNO RJEŠENJE (Gledano vodoravno): __ __ __ __

Tvoje ukupno vrijeme za Listić 4: ___ min ___ sek.

ZADNJA STRANICA: KLJUČ ZA RJEŠENJA

Rješenja Listića 1:

Zadatak 1: 1. AZ, 2. LAGBLCA , 3. OCGA. Skriveni pojam: AZ

Zadatak 2 (Spajanje): ⰰ - AZ, ⰱ - BUKI, ⰲ - VEDI.

Rješenja Listića 2:

Zadatak 1: 1. ⰲ (jer je 1+2=3), 2. ⰴ (jer je 3+2=5), 3. ⰸ (jer je 5-1=4).

Zadatak 2: 8 bodova (ili osam bodova).

Rješenja Listića 3:

Zadatak 1 (Spajanje): ZAVIDA - ZAVIST, OTITI -OTIĆI, EGDA - KADA.

Zadatak 2: Prihvaća se svaki smisleni učenički odgovor o važnosti očuvanja kulturne baštine.

Rješenja Listića 4:

Zadatak 1 (Križaljka): 1. VEDI, 2. EGDA, 3. DALE, 4. IZITI Okomito rješenje: VEDI.

Zadatak 2 (Osmosmjerka): Riječ KNJIGA nalazi se vodoravno u prvom redu. Riječ SLOVO nalazi se vodoravno u drugom redu. Riječ AZ nalazi se vodoravno na početku trećeg reda. Riječ ZAVIČAJ počinje u trećem redu (od drugog slova) i nastavlja se prema dolje u četvrti red. Vodoravno rješenje: BUKI.